

Tizenhárom tábornok hősie futása

Az aradi vértanúkra emlékezett Zirc városa

– Ne a mártíromság legyen a példakép, hanem a hős. A mártír kikövezi a hős számára az utat, melyen végigmenve elérhető a cél. A vértanú nem szent, hanem áldozat. Áldozata a társadalom tökéletlen működésének. Feladatunk nem több és nem kevesebb, mint emlékezni rájuk – mondta beszédében Egervölgyi Dezső, a Zirci Országászló Alapítvány kulturális felelőse.

„Nyugodt lelkiismerettel lövtek agyon százakat is, mert szilárd meggyőződésem, hogy ez az egyetlen mód intő példát szolgáltatni minden jövőző forradalomnak” – idézte a szónok Haynau táborszernagy levelét az 1849-es év elejéről. Néhány hónappal később tizenhárom tábornokot végeznek ki Aradon. Budán az első magyar miniszterelnök vértanúsága... Kormánybiztosok, képviselők, katonák esnek a fékevesztett terror áldozatául. Kötél, golyó, várfogság, enyhébb esetben nyilvános korbácsolás, szökés, menekülés külföldre – sorolta Egervölgyi Dezső a levél következményeit. Hozzátette: csak az menekült, aki tudott, aki nem, azt hosszú időre besorozták az osztrák hadseregbe.

A művelt Európa – mint mindig – ezúttal is tiltakozott, de későn: Arad a magyar Golgota lett... - hangzott el az emlékező beszédben. *Vecsey Katalin* református lelkész is levélből idézett, ő Pál apostol Timóteushoz írt sorait olvasta fel: „Nemsokára megáldoznak és elköltözésem ideje immár elérkezett. A nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam. Végezetül vár engem az igazság koronája...” – október 6-án születtek meg ezek a gondolatok, de nemcsak ezért vont párhuzamot a lelkész asszony: a tábornokok is tudták, hogy számukra a futás befejeződött, amikor kihirdették ítéletüket. A hazáért, szabadságért vívott harcot nemesnek tartották, ezért álltak az ügy mellé, hoztak áldozatot, szegültek szembe az uralkodóval – mondta a református egyház képviselője. Utolsó szavaikkal megvallották hitüket, csak ez segíthette őket az igazi harcban, amely az ítélethirdetést követően kezdődött számukra – tette hozzá.

Szagos Csaba evangélikus lelkész az aradi vértanúk felekezeti hovatartozásáról beszélt, megtudtuk, hogy többségükben római katolikusok voltak, de volt közöttük görögkeleti katolikus vallású és két evangélikus is.

A történelmi emléknapon szavalatot is hallhattunk *Detre Csongor* tolmácsolásában.

Kelemen Gábor